

Exempel paa, hvorledes en tvingende Forholdsregel af den Bessaffenhed, som Lovforslagets § 5 gaaer ud paa, kan siges at være i selve Tiendeydernes velforstaede Interesse, og at man derfor vel kan gaae ind derpaa. Det har kun været min Mening, og jeg har paa ingen mulig Maade tænkt paa, at insinuere nogen som helst Besskyldning hverken mod denne Præst eller nogen anden med Hensyn til hvad han loyligt foretager sig.

Holberg: Ja, jeg maa hertil bemærke, at jeg paa ingen Maade har sagt, at det har været den høitærede Landstingsmands Hensigt at stille denne eller nogen anden Præst i Gabestokken; jeg har kun sagt, at Saavant kunde ssee, og hvad jeg har sagt er ingenlunde grebet ud af Lusten, men ud af den ærede Landstingsmands eget Foredrag.

Stampe: Den ærede 3die Landstingsmand for Ste Kred (Drejer) har yttret, at han formeente, at den Bestemmelse, der staaer i § 6, maaskee kunde gives paa en anden Maade, nemlig saaledes, at det blev bestemt, at den Tiende, der eies af Dverne, ikke mere maatte være Gjenstand for Afhændelse, men skulde være uadskillelig fra Eiendommen, og at Afgiften af Tienden i saa Fald maatte gaae over paa Eiendommen. Med Hensyn dertil skal jeg tillade mig at bemærke, at dette Forslag allerede blev fremsat i Rigsdagens første Session under Behandlingen af et Forslag, der ogsaa angik Tiendevæsenet; men det vandt dengang ikke den ærede Rigsdags Bisald, og jeg troer heller ikke, at man nu vil kunne gaae ind derpaa. Det forekommer mig nemlig at være et temmelig stærkt Indgreb i Eiendomsretten, at en Mand, som er i Pengesorlegenhed, og som maaskee ved at afhande eller pantsætte sin Tiende kunde forskaffe sig Midler til sin Existents, skulde blive udelukket derfra, hvis dette Forslag blev antaget. Og hvad in specie det Tilfælde angaaer, at Fæsterne eie deres Tiende, da troer jeg heller ikke, at det for deres Vedkommende lader sig gjøre; thi det er jo mu-

ligt, at en tiltrædende Fæster ikke kunde enes med en fratrædende Fæster eller dennes Arvinger om Kjøbet af Tienden, og Arvingerne maatte jo da fremdeles have Ret til at have Tienden af Stedet. Paa anden Maade troer jeg ikke, de ville kunne komme ud af det Forhold, hvori de ville komme til at staae til den tiltrædende Fæster. Ifald dette Forslag skulde antages, vilde det ogsaa have tilfølgende, at alle Skatter og Afgifter af Tienden maatte gaae over paa Eiendommen, og det troer jeg heller ikke kunde lade sig gjøre, fordi det vilde være til Præjudice for tidligere Panthavere. Hvad in specie Fæstebønderne angaaer, troer jeg heller ikke, at det vil kunne lade sig gjøre, da det jo er en Afgift, som er Godsseieren aldeles uvedkommende, efter som den ydes af Tienden, og det altsaa ikke kan gaae an at lægge den paa Fæstegaarden. Jeg troer derfor ikke, at det kan gaae an at gaae ind paa dette Forslag.

Dreier: Jeg skal blot tillade mig med et Par Ord at bemærke, med Hensyn til hvad den ærede Landstingsmand, som nylig satte sig, har anført, at jeg ikke har nogen særlig Godhed eller Forskærlighed for den Udvei, jeg tillod mig at paavise, nemlig en Bestemmelse om, at Tienden ikke maatte særskilt frahandles eller fraskilles en Eiendom. Jeg har blot anført det som en mulig Udvei, og jeg kan virkelig ikke skjønne, at der deri skulde ligge et Indgreb i Eiendomsretten, eller ialfald et større Indgreb deri, end ved de andre ordnede Bestemmelser med Hensyn til Tienden og navnlig ved Bestemmelserne om Tiendens Afløsning, hvorimod der dog ikke udtalt, at det er et saadant Indgreb i Eiendomsretten, at det af den Grund ikke kunde ssee. Hvad der især er mig magtpaaliggende, er, at vedkommende Tiendeier kan blive fri for Omkostningerne ved Tiendens Fastsættelse, og at det saa kan ssee paa den Maade, at Staten udreder Omkostningerne derved, naar det findes, at det er nødvendigt at fastsætte Tienden, og dette er vel i saa Fald den eneste Maade, hvorpaa det kan ssee.